

Iconi

sche rocksounds

De nieuwste modellen uit Marshalls 50th Anniversary serie zijn er. Wij zetten ze op standje elf. door Nick Guppy

Om zijn vijftigjarig bestaan te vieren, brengt Marshall een reeks tops en combo's van 1 watt uit. Elke versterker verwijst naar een andere periode uit de innovatieve geschiedenis van het bedrijf uit het Engelse Bletchley. We testten eerder al de JTM1 versterkers (zie Gitarist 255), die zijn geïnspireerd op dé amp uit de jaren '60: de JTM45. Nu zijn de JMP1 en de JCM1 aan de beurt, gebaseerd op twee van de meest geliefde versterkers uit de geschiedenis van de rock: de Super Lead uit de seventies en de JCM800 uit de jaren '80.

Deze 1-watters verwijzen dus naar een paar van de meest invloedrijke en bekendste gitaarversterkers ter wereld. Het moet een uitdaging zijn geweest om dat geluid met zo'n klein vermogen en zo'n andere eindtrap na te bootsen. Vroegere versies van de JMP hadden twee uitgangstransformatoren, maar die werden snel vervangen door één groter exemplaar. Marshall wisselde rond deze tijd ook de KT66 buizen in voor de beter beschikbare en lager geprijsde Mullard EL34's. De GZ34 gelijkrichterbus moest ook het veld ruimen en voor het chassis werd nu staal gebruikt in plaats van aluminium. Hierdoor werd de versterker een stuk betrouwbaarder.

Het beoogde effect van deze relatief kleine veranderingen was het geluid van de JMP agressiever te maken dan dat van de JTM45. De Super Lead werd daardoor de ideale amp voor de hardere klanken van progrock en vroege heavy metal. De originele, 100-watt JMP Super Leads werden gebruikt door onder anderen Eric Clapton in zijn Cream-tijd, Free-legende Paul Kossoff, Jimmy Page en Pete Townshend van The Who. Deze laatste was ook verantwoordelijk voor een andere legendarische Marshall uitvinding, toen hij suggereerde de JMP45 te combineren met een 8x12 luidsprekerkast. Zulke kasten werden gebouwd, maar bleken te onhandelbaar en werden toen vervangen door de inmiddels

iconisch geworden gestapelde schuine en rechte 4x12 speakerkast.

In dezelfde periode ontmoette Jim Marshall zoals bekend zijn naamgenoot, een zekere James Marshall Hendrix. Zo ontstond een van de bekendste connecties tussen artiest en fabrikant. Naar verluidt kocht Hendrix vier stacks van Marshall en deze waren tot aan zijn tragische, te vroege dood in 1970 een essentieel onderdeel van zijn geluid. Ze zijn te horen op het grootste deel van de klassieke opnames die vandaag de dag nog steeds het geluid en de mogelijkheden van de elektrische gitaar definiëren. De originele Super Leads hadden twee voorversterkerkanalen, elk met twee jackingangen. Het ene kanaal was erg helder, het andere had vooral veel laag. Al snel ontdekten gitaristen dat ze beide ingangparen konden verbinden met een korte patchkabel ('bruggen'). Op die manier konden ze beide kanalen tegelijk gebruiken en met de volumeregelaars een beter gebalanceerde mix instellen.

In de vroege jaren '80 ontstond een nieuwe geluidsmijlpaal: de JCM800 serie. De eerste versterkers met een mastervolumeregelaar bestonden al rond 1975. In de vier, vijf jaar die daarop volgden introduceerde Marshall een aantal veranderingen in het uiterlijk, die in 1981 werden bezegeld met een bedieningspaneel dat zich over de hele breedte van de JCM800 uitstrekte. In dat jaar kwam er ook een einde aan de Rose-Morris distributieregeling, die er effectief voor gezorgd had dat Marshall vijftien jaar lang zijn producten niet aan de andere kant van de oceaan kon verkopen. De eerste JCM800's waren in feite niet meer dan Master Volume modellen in een nieuwe verpakking, maar ongeveer een jaar later werd de serie uitgebreid met versies waarvan de kanalen met een voetschakelaar konden worden bediend en die effectloos en veergalm in huis hadden. Het cleane kanaal van de vroegste JCM800's was niet geweldig, laten we eerlijk zijn. Het allesverwoestende leadkanaal werd echter direct populair bij de rock- en heavy metal-

De gainboost van de JCM klinkt als de attack van een opengedraaide 2203

bands uit die tijd. Bands als Saxon, Def Leppard, Iron Maiden en vele andere werden op hun weg naar groot internationaal succes aangedreven door Marshall.

Ontwerp

Net als de JTM top en combo komen de JMP en JCM modellen qua uiterlijk zo dicht bij de originelen als je redelijkerwijs kunt verwachten. Het ontwerp heeft alle kenmerken die je graag ziet bij een heruitgave van een vintage top of combo. De JMP versterkers hebben het latere goudkleurige geanodiseerde, niet-plexi aluminium bedieningspaneel dat vanaf 1970 werd gebruikt. Het Marshall-logo op de combo is goud ingekleurd en doet net als de donkergrijze Levant vinyl bekleding, goudkleurige biezen en het geruite luidsprekerdoek denken aan de machtige 1959 Super Lead en zijn 50-watt equivalent, de 1987.

Ook het uiterlijk van de JCM versterkers is iconisch en uit duizenden herkenbaar: een wit logo; witte binding; zwart luidsprekerdoek; zwarte, grove vinyl bekleding; kapjes met gouden spijkers op de hoeken; een breed bedieningspaneel en een iets verkleinde rode stroomschakelaar. De versterker heeft kortom het klassieke uiterlijk uit de jaren '80, waarmee Marshall een van de bekendste merken ter wereld is geworden.

Beide versterkers maken voor het chassis gebruik van stevige stalen bakken

>>

>> **Rivalen**

Hughes & Kettner Tube-Meister 5	€ 415,-
Egnater Tweaker 40	€ 831,-
Blackstar HT-1R	€ 288,-

De TubeMeister 5 is een modern klinkende minitop (ook als combo verkrijgbaar) van 5 watt. Deze versterker is met zijn twee kanalen, power soak en Red Box recordinguitgang groot in zijn mogelijkheden. Egnaters machtige Tweaker 40 top kost ruim 800 euro en is erg veelzijdig. De HT-1R is vooral voor studiedoelinden gemaakt en heeft daarom een ingang voor een mp3-speler en een hoofdtelefoonuitgang met speaker-simulatie. Toch is de klank zo goed dat hij ook prima gebruikt kan worden voor (thuis)opnames. En hij heeft reverb. Alle drie de versterkers bieden een goed overstuurd geluid op een laag volume.

met open uiteinden. Het leeuwendeel van de elektronica bevindt zich op een grote printplaat van hoge kwaliteit. De JMP's hebben vier buizen en de JCM's drie. Het verschil zit hem in de eindtrap: de JMP versterkers hebben hier een stel ECC81's, terwijl de JCM's één enkele ECC82 gebruiken. De buizen zijn verzonken in het chassis waardoor vervangen een beetje priegelig wordt, hoewel je dat waarschijnlijk niet vaak zult hoeven doen.

De JMP's hebben één jackingang en regelaars voor volume, bass en treble. Aan de achterkant vinden we een gain-boostschakelaar en een schakelaar voor power reduction, waarmee je het vermogen terugbrengt naar slechts 0,1 watt. Op de JCM versterkers zitten aparte regelaars voor gain en mastervolume plus een toonregeling bestaande uit bass, mid en treble. De gainboostknop zit hier op het voorpaneel, terwijl de power reduction-schakelaar zich aan de achterkant bevindt.

Beide combo's hebben een enkele 10-inch Celestion luidspreker en bij alle vier de modellen vinden we het unieke '50th Anniversary' plaatje aan de achterkant.

Zoals we van Marshall gewend zijn, is de bouwkwiteit geweldig. De kwaliteitscomponenten zijn door keurige

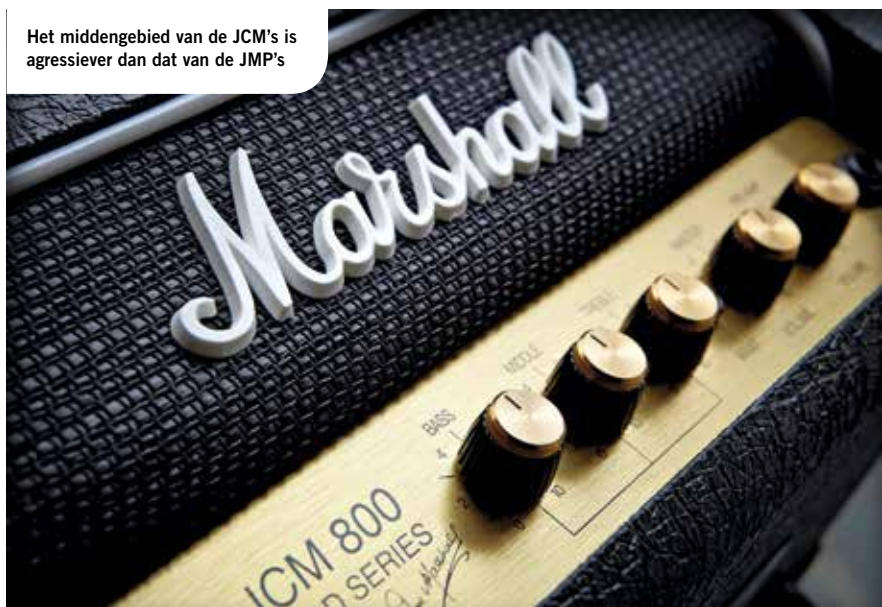
bedrading en net soldeerwerk met elkaar verbonden en veel onderdelen zijn customgemaakt. Je gaat deze versterkers waarschijnlijk niet dagelijks of op tour gebruiken, maar als je ze op belangrijke momenten wilt inzetten zijn ze net zo betrouwbaar als de andere producten van de firma Marshall.

Geluid

De JMP1 produceert op overtuigende wijze een ideaal 'gebrugd' mixgeluid

dat verrassend accuraat is als je het verschil in circuit en luidsprekers in beschouwing neemt. De toonregelaars werken fijntjes en hebben een prettige interactie, zodat je je geluid snel en gemakkelijk kunt instellen. Met de boostschakelaar komt er een grote bak gain bij, waardoor pedalen bijna overbodig worden. Met de power reduction-optie wordt het vermogen teruggebracht naar slechts 0,1 watt: stil genoeg om de burens geen overlast te bezorgen, maar nog steeds luid

Het middengebied van de JCM's is agressiever dan dat van de JMP's

genoeg om prettig te kunnen oefenen en kwaliteitsopnames te kunnen maken.

Het middengebied van de JCM versterkers is agressiever dan dat van de JMP's. De respons is zo snel dat het bijna klinkt alsof de tonen met een machinegeweer de luidsprekers uit geknald worden. Dit klinkt het beste als de versterker hard staat, zodat het dynamische bereik enigszins gecompriëerd wordt en de vervorming wat vloeiender wordt. De JCM1 produceert

een mooie imitatie van de woeste sound van een JCM800, op iets minder bedreigende volumes. Met de boost-functie kom je nog wat dicht bij dat directe, 'alles-op-standje-11' geluid van een 2203 die vol gas geeft. In het algemeen zijn de resultaten overweldigend; we zijn verbaasd dat deze versterkers zo dicht in de buurt komen van hun volgroeide voorouders.

Conclusie

De JMP1 en de JCM1 zijn net als de JTM1 in 2012 in beperkte oplage gemaakte versterkers, dus als ze op zijn, zijn ze op. Andere versterkerfabrikanten zijn de afgelopen jaren meegegaan met de trend van lage vermogens, maar Marshall heeft het voor elkaar gekregen deze 1-watt monsters met een unieke formule zowel heel bruikbaar als zeer gewild door verzamelaars te maken. Oké, ze zijn misschien wat prijzig als je ze vergelijkt met de concurrentie, maar wat heb je over voor een stukje geschiedenis?

Ondergetekende weet net als veel andere gitaristen nog precies wat hij aan het doen was toen het verdrietige nieuws van Jim Marshalls overlijden bekend werd: hij was met immens veel plezier over Marshall versterkers

aan het spelen. Deze modellen zijn behalve een te gek concept voor een jubileumreeks ook nog eens een passend eerbetoon aan de man die de moderne elektrische gitaar zijn grootste en luidste stem gaf. Marshall Amplification heeft hiermee de muziekgeschiedenis op een positieve manier veranderd. Als dat geen goede reden is om een van deze versterkers aan te schaffen, dan zouden we het verder ook niet meer weten. Dank u wel, meneer Marshall. 🎸

TESTRESULTATEN

MARSHALL JMP1 & JCM1 TOPS EN 1X10 COMBO'S

Constructie	★★★★★
Mogelijkheden	★★★★☆
Geluid	★★★★★
Prijs/kwaliteit	★★★★☆
OORDEEL	★★★★★

■ **WE VONDEN GOED** Fantastische Marshall-toon op gesprekvolume

■ **WE VONDEN NIET GOED** Ze zijn duur, maar dit is een gelimiteerde uitgave en je krijgt misschien nooit meer de kans er een aan te schaffen

Video van de test in de Digitale Editie via de AKOapp

MARSHALL JMP1 TOP

PRIJS: € 795,-

LAND VAN HERKOMST:

Groot-Brittannië

TYPE: éénkanaals buizenamp met transistorgelijkrichers

VERMOGEN: 1 watt RMS

BUIZEN: 2 x ECC83/12AX7

in de voortrap, 2 x ECC81 in de eindtrap

KANALEN: één

REGELAARS: volume, bass, mid en treble

VOETSCHAKELAAR: nee

EXTRA MOGELIJKHEDEN: twee luidsprekeruitgangen, boostschakelaar, schakelaar voor minder vermogen

AFMETINGEN: 180 x 380 x 195 mm (hxbxd)

GEWICHT: 5,2 kg

KAST: 15-mm multiplex

OPTIES: geen

SERIE: JTM1 top (€ 730,-) en combo (€ 840,-). Binnenkort verkrijgbaar: de DSL1 top (€ 850,-) en combo (€ 995,-) en de JVM1 top (€ 895,-) en combo (€ 995,-)

DISTRIBUTIE: Voerman, postbus 321, 3800 AH Amersfoort

WEBSITE: www.voerman.nl

Alle versterkers uit de serie hebben dubbele luidsprekeruitgangen